

Arbejdstilsynet
Koncernledelsessekretariatet

Den 7. november 2006
DD

Udkast til forslag til lov om Forebyggelsesfonden

Det er positivt, at lovforslaget om Forebyggelsesfonden har set dagens lys i forlængelse af aftalen om velstand og velfærd. Det er nu, der skal iværksættes en systematisk indsats for at reducere nedslidning og styrke arbejdsmiljøet, hvis intentionerne om en senere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet skal opfyldes.

Det er desuden positivt, at fonden, ifølge sit formål (§ 2), både kan yde støtte til projekter, som forebygger og forhindrer fysisk og psykisk nedslidning.

Overordnet set er det dog ACs vurdering, at formuleringerne omkring Forebyggelsesfondens muligheder for at fremme et bedre psykisk arbejdsmiljø bør skærpes. Psykiske lidelser og stress er centrale elementer i forebyggelsesindsatsen, alene af den grund at en større og større del af arbejdsstyrken forlader arbejdsmarkedet på denne baggrund. Det ses bl.a. i en eksplosiv stigning i erstatningerne for tabt arbejdsevne, f.eks. fra Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring.

Det er derfor knap så positivt, at forebyggelse af et psykisk dårligt arbejdsmiljø ikke står klarere i § 3 og § 4, der omtaler fondens anvendelsesområder. Det bør fremgå langt tydeligere i paragrafferne og ikke kun i bemærkningerne til lovforslaget, at fonden har til formål at forebygge nedslidning som følge af belastninger i det psykiske arbejdsmiljø, f.eks. stress, mobning, for høje krav, manglende indflydelse på arbejdet samt dårlig ledelse.

"Nedslidende rutiner og forretningsgange" er en alt for svag og snæver formulering til at kunne hindre nedslidning som følge af dårligt psykisk arbejdsmiljø.

Vigtigheden af at fremme indsatsen for det psykiske arbejdsmiljø bør desuden fremgå mere eksplicit i § 4, hvor der under fondens formål bl.a. står, "at der kan ydes støtte til projekter, der styrker bevidstheden om risiciene forbundet med rygning, alkohol og fedme". Det fremhæves i bemærkningerne til lovforslaget, at der særlig tænkes på nedslidningstruede brancher som rengøring, plejesektoren, hotel- og restauration m.v. En branche er nedslidningstruet, hvis der er overrisiko for, at de beskæftigede ikke helbredsmæssigt kan holde til at arbejde et helt liv igennem.

Det bemærkes dog, at der også kan ydes støtte til virksomheder i andre brancher, f. eks. på baggrund af overhyppighed af stress. Men på baggrund af udviklingen på arbejdsmarkedet og den seneste tids debat og fokus på stress, bl.a. på det administrative område og indenfor konsulentbranchen, hvor mange akademikere er beskæftiget, vil AC pointere, at projekter til at forebygge psykisk nedslidning bør sikres samme muligheder for støtte som forebyggelse af den traditionelle fysiske nedslidning.

Ligesom det bør være muligt at støtte projekter på tværs af brancher, idet psykisk nedslidning ofte hænger sammen med ikke-fysiske forhold på arbejdspladsen som f.eks. organisation, ledelse, arbejdspladskultur m.v. og fordi psykisk nedslidning går på tværs af fag og medarbejdergrupper. Det vil følgelig være oplagt også at betone stress og psykisk nedslidning i § 4, stk. 5.

Herudover kan det i relation til lovforslagets enkelte bestemmelser nævnes, at der i de små og mellemstore virksomheder af ressourcemæssige grunde være problemer med at få glæde af fondens midler. Og netop i disse virksomheder er der, bl.a. iflg. Ingeniørforeningens seneste arbejdsmiljøundersøgelse, et stort behov, idet der er mindre fokus på psykisk arbejdsmiljø og stress.

Det er derfor positivt, at der vil blive afsat midler til at lette ansøgningsproceduren. Men dette er ikke tilstrækkeligt, så projekter i små og mellemstore virksomheder vil i stor udstrækning være afhængig af andre aktører. Der må derfor i evalueringen være fokus på, hvor stor en del af fondens midler, der anvendes til at forebygge nedslidning i de små og mellemstore virksomheder.

Sammenfattende er det efter ACs opfattelse yderst vigtigt, at det i meget højere grad præciseres, at Forebyggelsesfonden også kan støtte projekter, der skal fremme et bedre psykisk arbejdsmiljø. Projekter, der går på tværs af arbejdspladser og brancher.

Med venlig hilsen
Dorete Dandanell, AC
Chefkonsulent
Direkte nr.: 33 69 40 98
E-mail: dd@ac.dk